

**Български център за
нестопанско право**

**Годишен
отчет**

2004

София, 2005

МИСИЯ

Мисията на Българския център за нестопанско право е
да оказва правна подкрепа за
развитието на гражданско общество.

БЦНП БЛАГОДАРИ ЗА ПОДКРЕПАТА НА:

Международен център за нестопанско право

Институт “Отворено общество” - София

Американска агенция
за международно развитие

Европейски съюз,
програма ФАР

Скъпи колеги и приятели,

Основен акцент в работата на Българския център за нестопанско право през 2004 г. беше подкрепата за прехвърляне на държавни или общински функции/услуги към неправителствени организации. С помощта на нашите партньори в цялата страна ние подпомогнахме редица общини при организиране на първите конкурси за избор на доставчици на финансиирани от общините или държавата социални услуги. В Русе започнахме един важен пилотен проект за изработване на общинска наредба за регламентиране на начините на финансиране на неправителствени организации от местната община. Надяваме се опитът, натрупан там, да бъде приложен в общините в цялата страна.

Като важен инструмент за влияние върху държавната политика ние подкрепихме и създаването на мрежа от организации, ускоряващи реформата в сферата на социалните услуги. Надяваме се мрежата да се превърне в партньор и съветник на държавните институции и чрез опита на организацията в нея да подпомогне партньорството между държавата и неправителствените организации при предоставянето на услуги.

Като продължение на инициативата ни от миналата година за създаване на стратегия за финансова устойчивост на неправителствения сектор през 2004 г. Българският център за нестопанско право обедини усилията си с Фондация "Помощ за благотворителността в България". Двете организации подготвиха съвместен проект за стимулиране на дарителството и подобряване на правната рамка, която да гарантира финансовата устойчивост на неправителствените организации у нас. Проектът беше подкрепен от Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа и стартира в началото на 2005 г.

През 2005 г. ще продължим с усилията си да ви предоставяме навременна информация за новите закони свързани с вашата дейност, но най-вече се надяваме и разчитаме на вашата подкрепа за всички предстоящи законодателни инициативи, свързани с подобряване на правната рамка на неправителствените организации в България.

С пожелание за успешна година,

Любен Панов

Директор на Българския център за нестопанско право

Какво се случи през 2004 г. в гражданския сектор в България през нашия поглед?

Измина още една година, която показва, че макар и трудно българското общество се превръща в една модерна общност от граждани, подгответи за присъединяването към Европейския съюз.

2004 беше годината, в която се проведоха първите конкурси от общините за възлагане на социални услуги на доставчици нестопански организации и то след като реформата в законодателството, позволяваща това, е в сила повече от година и половина. Тази добра практика съвсем скоро показва големия социален ефект и положителни резултати, които могат да постигнат нестопанските организации при решаване на местни потребности и нужди, още повече когато това е в такава деликатна и не-привлекателна за бизнеса сфера, каквато са социалните услуги.

В края на 2004 г. бяха приети и важни данъчни изменения, наಸърчаващи дарителството в страната, включително и за организации с нестопанска цел в обществена полза. Разбира се, трябва да си зададем и въпроса дали държавата е готова да отстъпи от своята роля на преразпределител на всички средства в държавата, след като даренията към държавен фонд (дори и за толкова важна задача като операции за деца в чужбина) се третират много по-благоприятно.

Предвид приближаващото ни членство в Европейския съюз предстои да се изтеглят от страната ни голяма част от т. нар. *големи донори*. От една страна това трябва да ни дава самочувствие, защото доказва, че обществото ни вече е достигнало необходимата зрълост и развитие и не е сред приоритетните за финансово подпомагане държави. В същото време сме изправени

пред отговорността сами да определяме пътищата си за развитие и да търсим собствени ресурси и нови източници за финансиране. Като резултат от този необратим и естествен процес в развитието на едно младо гражданско общество голяма част от нестопанските организации в страната ни изпадат в затруднено положение и се оказват пред огромния проблем за набиране на средства. Повечето организации разбраха необходимостта от повишаване на капацитета си за развиваане на собствена стопанска дейност, обучение на специализиран персонал за това и търсене на нови донорски програми и приоритети. Друга част трудно се справят с предизвикателствата на новото време и има опасност да преустановят дейността си.

В тази връзка значително събитие и успех бе отварянето на програмата на Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа и в България. В рамките на тази донорска програма на четири организации бяха предоставени двугодишни грантове на обща стойност над 1 млн. щатски долара. Те ще стимулират институционалното развитие на граждансия сектор в страната чрез подкрепа за области; работа по актуални проблеми като повишаване местните ресурси за развитие на нестопанските организации и подобряване на капацитета им за достъп до алтернативни източници на подкрепа. Друга програмна област на финансова подкрепа от страна на Тръста е насьрчаването на активната роля на нестопанските организации в обществената политика.

Какви цели си бе поставил за 2004 г. БЦНП?

Основните приоритети в дейността на БЦНП през 2004 г. бяха свързани с развитието на социалната реформа в България. Конкретно тава са областите на:

- стимулиране на децентрализацията във възлагането на социални услуги и повишаване на капацитета на НПО и общините;
- укрепване на възможностите за партньорство между общинските органи и нестопанските организации в други обществени сфери;
- изграждане на мрежа от организации, работещи за социалната реформа;
- продължаване на работата по подобряване на законодателството за НПО.

Екипът на центъра продължи да оказва правна помощ на нестопанските организации и да работи за правилното законоприлагане и повишаване на доверието в Третия сектор.

БЦНП оказа методическа помощ на няколко общини в страната за организирането и провеждането на конкурси за възлагане на предоставянето на социални услуги.

Нашата работа през 2004 г.

---

1. Работа по подобряване на законодателството за юридически лица с нестопанска цел

- Практиката по прилагането на **Закона за юридически лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ)** показва, че съществуват някои проблеми, които затрудняват дейността на нестопанските организации. Кампанията за промени в закона, стартирала още през 2003 г., повдигна обществена дискусия по темата, която срещна отзив в неправителствени организации и медии от цялата страна. Основните предложения за промяна на закона са свързани с улесняване на процедурата за свикване на Общо събрание, ясно разграничаване на правомощията на органите на сдруженията от тези на фондациите и изясняване на някои разпоредби, касаещи организацията в обществена полза. През юни 2004 г. предложенията за изменение на закона бяха внесени в Народното събрание и Комисията по въпросите на гражданското общество ги прие на първо четене. Водеща комисия по измененията на ЗЮЛНЦ е Комисията по правни въпроси, която за съжаление все още не е разгледала направените предложения;
- Законопроектът за изменение на **Закона за лечебните заведения**, предвиждащ да се допусне нестопански организации в обществена полза да могат да имат статут на лечебни заведения, бе гласуван на първо четене в Комисията по здравеопазване през 2004 г. По този проблем БЦНП работи още от 2002 г., когато в работна група бяха изгответи предложенията и неколкократно подлагани на публично обсъждане. Сравнителноправни анализи, подгответи от експерти на БЦНП, показваха, че в повечето страни членки на Европейския съюз, в САЩ и в Канада лечебните заведения могат да функционират и като юридически лица с нестопанска цел;
- Приоритет в законодателната работа на БЦНП е **данъчният режим за нестопанските организации**. И през 2004 г.

продължиха инициативите за намаляване на данъчната тежест за общественополезните НПО и насищаване на потенциалните им дарители, като бяха изгответи редица предложения за изменение на Закона за корпоративното подоходно облагане и на Закона за данък върху добавената стойност. За съжаление в поголямата си част тези предложения не бяха приети. Въпреки това Народното събрание прие някои положителни промени в данъчното облагане на корпоративните дарения. Законово бе регламентирана и възможността за дарителство по ведомост (без да е необходимо да се подава годишна данъчна декларация за ползване на данъчните облекчения). От 2005 г. корпоративните дарители ще отчитат даренията за организацията в обществена полза като разходи за дейността, които ще бъдат освободени от данък дарения (15 % през 2004 г.). Единствено когато размерът на даренията превиши 10 % от финансовия резултат, превише нието ще се облага с корпоративен данък. Друг нов момент в данъчното третиране на дарителите е отпадането на ЮЛНЦ, определени за извършване на дейност в частна полза и имащи благотворителни, социални, природозащитни, здравни, научно-изследователски, образователни, културни и спортни цели, от категорията на субектите, които като получатели на дарения дават право на дарителите си да ползват облекчение за дарение.

2. Стимулиране на партньорство между местната власт и НПО

От самото си създаване Българският център за нестопанско право работи за насищаване на партньорството между местната власт, държавата и нестопанските организации. В тази насока са подгответи редица изследвания, проведени с множество срещи и дискусии в цялата страна.

През 2004 г. голяма част от проектите, реализирани от БЦНП, бяха свързани със стимулиране на различни сфери на партньорство в работата на местната власт и НПО, което да повиши едновременно качеството на публичните услуги и да насири ро-

лята на неправителствения сектор при търсенето на решения на местни и национални проблеми.

- Общинска наредба за взаимоотношенията с НПО

Български център за нестопанско право и с Клуб “Отворено общество”- Русе, инициираха обществен дебат за приемане на общинска наредба в Русе, която да регламентира възможностите за организиране на конкурси и разпределение на средства за НПО в области, различни от социалните услуги. Наредбата се изготвя в рамките на съвместен проект с Институт „Отворено общество“ – София. Тя ще включва критерии за провеждане на конкурси за финансиране на НПО от общината и методи за избор на печеливши кандидати. Проектът на наредбата ще бъде поставен на обсъждане на общинска сесия през май 2005 г. При подготовкянето на наредбата БЦНП направи проучване на общински практики в България за партньорство и финансиране на НПО, начините по които това е постигнато и областите, в които е правено. Събраната информация бе използвана от работната група за подготовката на текста на наредбата. Пълният текст на проучването е публикуван в Интернет на адрес www.bcnl.org/social;

- Изследване за възможностите на НПО да участват в процедури по обществени поръчки

Българският център за нестопанско право подготви анализ на правната уредба на обществените поръчки. Отразена е изцяло новата нормативна уредба, въведена със Закона за обществени поръчки (в сила от 1 октомври 2004 г.) и приетите към него подзаконови актове. Анализът бе публикуван в началото на 2005 г. под формата на въпроси и отговори, чийто акцент е възможността ЮЛНЦ да участват като възложители и да бъдат изгълнители в процедури за обществени поръчки. Заради практическата насоченост на книжката при подготовкянето ѝ се проведоха поредица от срещи с Агенция по обществени поръчки (АОП), която оказа подкрепа за изясняване на новите моменти в уредбата, приложими спрямо ЮЛНЦ. Бяха дискутирани конкретни примерни практики за участие на ЮЛНЦ в процедури по обще-

ствени поръчки. Новите моменти в материията на обществените поръчки бяха изяснени на разбирам език за НПО, за да могат те да преценят възможностите, които обществените поръчки им предоставят, и да се включват в тях;

- Социално договаряне между държавата и НПО

Основен акцент в работата на БЦНП през 2004 г. беше насърчаването на социалното договаряне между държавата и НПО. БЦНП имаше активна роля и в процеса на застъпничество пред различните държавни институции и местната власт с цел организирането на конкурси за прехвърляне на предоставянето на социални услуги от НПО.

Бяха организирани повече от 20 обучения за представители на местни неправителствени организации и общински служители, за да се запознаят те с възможностите, които дава актуалната правна рамка за възлагане на социални услуги. В общините Велико Търново и Стара Загора стартира изработването на социални профили, отразяващи местното предлагане на социални услуги, оценката на нуждите на потребителите, доставчиците на социални услуги и техния капацитет и пр. В изготвяне на проучванията участваха представители на държавните институции, общините и НПО, работещи в тази сфера. Целта на социалните профили е да залегнат в основата на бъдещите общински стратегии за развитие на местните социални услуги;

- Първият конкурс за възлагане на социални услуги в страната

Първият пилотен конкурс за възлагане на предоставянето на социални услуги в страната беше организиран в община Смолян от БЦНП с подкрепата на общината и Клуб „Отворено общество“ – Смолян. Конкурсът се проведе през март 2004 г. и стана възможен благодарение на финансовата подкрепа на Европейския съюз, програма ФАР “Развитие на гражданско общество” 2001 по проект “Социалните услуги в България – нови възможности за развитие”, който бе изпълняван от Българския център за нестопанско право в периода декември 2003 – юли 2004 г. При организирането на конкурса експертите на БЦНП стриктно се придържаха към спазването на нормативната уредба в Закона за социално подпомагане и Правилника за неговото приложение, за да може на практика да се види как работят новите нормативни разпоредби.

Предмет на възлагане в този конкурс бе предоставянето на социална услуга в общността за периода от 1 май 2004 до 30 юли 2004 г. според потребностите на населението в община Смолян с изискване социалната услуга да бъде предоставяна без събиране на такси от потребителите. Предоставеното финансиране бе в размер на 4700 лева.

В продължение на 3 месеца 20 души на територията на община Смолян, претърпели инсулт, ползваха абсолютно бесплатно предвидените съгласно одобрения проект на Сдружение “Развитие 21 век” социални услуги, които включваха редовни посещения на лекар, рехабилитатор и психолог и текущо снабдяване с медикаменти и храна. Съ действие получиха и близките на потребителите, които бяха обучавани и консултирани как да прилагат частични методи на рехабилитация. Подобна услуга за първи път се предоставя на територията на община Смолян.

- Конкурсите в страната през 2004 г.

В края на 2004 г. БЦНП помогна на общините Пазарджик, Дряново и Бяла Слатина да организират 7 от първите за стра-

ната конкурси за възлагане на социални услуги. Експертите на БЦНП подготвиха целия пакет на конкурсните документации и оказаха пълна техническа и логистична помощ на общинските служители в хода на процедурите. Експерт на БЦНП бе поканен за участие и в една от комисиите за оценка на кандидатите. Допълнително бяха изработени конкретни правила за прозрачност при провеждането на конкурсите и бяха подгответи договорите, които се сключват със спечелилите кандидати.

Стартирането на първите за страната конкурси се превърна в катализатор за разпространението на успешните примери и опит сред останалите общини и за реализирането на социалното договаряне на местно ниво. Впоследствие бе проявен интерес и от общините Трявна, Карлово, Перник и др.

Сериозни усилия бяха положени за насърчаване на създаването или укрепването на вече съществуващи обществени съвети в сферата на социалното подпомагане с оглед на бъдещата им роля на активни генератори на местни социални политики.

- Партньорство с МТСП

В хода на работата си по насърчаване на социалната реформа БЦНП установи трайно сътрудничество с различните държавни институции, които имат правомощия в тази сфера. През 2004 г. бе преподписано партньорското споразумение между БЦНП и Министерството на труда и социалната политика за съвместна работа, насочена към реална децентрализация на социалните услуги и разиването на нови, алтернативни форми на социални услуги. Основните цели на партньорството са:

- подобряване на качеството на предоставяните социални услуги чрез активна просветителска работа сред представителите на нестопанския сектор и служителите на държавни и общински органи;

- разработване на ноу-хай за ефективно прилагане на механизъм за възлагане на социални услуги чрез конкурс.

- Изследване на възможностите за финансиране на НПО – доставчици на социални услуги

През ноември 2004 г. от експерти на БЦНП бе подготвено кратко изследване на възможността за финансиране на социални услуги от различните държавни фондове в България, сред които Социално-инвестиционния фонд, Фонд “Социално подпомагане”, Агенция за хора с увреждания и др. Изследването бе представено на различни срещи и семинари, може да бъде намерено и на Интернет сайта за социални услуги (www.bcnl.org/social);

- Национална мрежа за социални услуги

На 24 септември 2004 г. на среща в с. Арбанаси, БЦНП и Институт “Отворено общество” – София, инициираха създаването на мрежа, включваща организации от цяла България, които активно работят за развитие на реформата в предоставянето на социални услуги. Идеята за създаването на неформална мрежа за социални услуги дойде от необходимостта за ефикасно прилагане на новата правна рамка при предоставянето на социални услуги.

Като участници в мрежата, организацията получават достъп до текущите практики по места за организиране на конкурси, регистриране на нови доставчици на социални услуги, работата им на местно ниво и всякакви други новини от сферата на социалните услуги.

През 2005 г. се предвижда Втора мрежова среща, която ще се проведе в София. Списък на членуващите организации е публикуван на специализираната електронна страница на мрежата на адрес www.bcnl.org/social

3. Обучения

През 2004 г. БЦНП организира 22 семинара на територията на цялата страна. Експерти от БЦНП бяха поканени като лектори в други 6 обучения. Семинарите бяха посетени от 959 участници – представители на нестопански организации и практику-

ващи юристи, общински, държавни и данъчни служители, счетоводители и народни представители. Семинари бяха проведени в Бургас, Плевен, Велико Търново, Смолян, Кюстендил, Видин, Руен, София, Габрово, Стара Загора и др.

4. Консултации

През 2004 г. БЦНП е окказал правна помощ на около 400 организации във връзка с приложението на ЗЮЛНЦ, трудовото законодателство, данъчното облагане и други въпроси. Благодарение на БЦНП 242 организации бяха вписани в Централния регистър на организацията в обществена полза към Министерство на правосъдието. Предоставени са консултации по телефон и електронна поща на организации от цялата страна. Само за 2004 г. с помощта на БЦНП са регистрирани 31 нови нестопански организации и са направени 15 пререгистрации.

БЦНП предоставя експертна помощ на Съюза на народните читалища за изработването на Национална концепция за развитие на читалищата, която ще бъде представена на редовния конгрес на Съюза на народните читалища през 2005 г.

5. Информационни услуги

- www.bcnl.org

Страницата на БЦНП в Интернет непрекъснато се актуализира с текущите новини в сектора и промените в законодателството. За всеки от изгответните правни анализи редовно се публикува резюме и източници, от които може да се вземе допълнителна информация. Всеки посетител на страницата може да зададе интересуващ го въпрос и да получи компетентен отговор по правната рамка на нестопанските организации чрез електронния форум. Страницата е достъпна на български и на английски език. Средно броят на месечните посещенията на сайта е 2700. Страницата на БЦНП е част от проекта за правни Интернет страници на Европейския център на фондациите (European Foundation Center), поради което в английската версия на страницата бе включена специална част за общата правна рамка на организацията с нестопанска цел в България;

- www.bcnl.org/social

Към официалния сайт на БЦНП бе създадена и специализирана страница за социални услуги – www.bcnl.org/social. Чрез този сайт се улесниха обменът на информация и

постоянният контакт между участниците в мрежата. Страницата изпълнява функцията на информационна витрина, на която всеки свободно може да получи актуални сведения за текущите новини в сферата на социалните услуги от цялата страна и да направи справка с актуалната нормативна уредба на социалните услуги.

6. Публикации

БЦНП разполага с богата библиотека от проучвания и анализи, касаещи правната среда на нестопанските организации в България и по света.

През 2004 г. БЦНП публикува следните издания:

• **“Правен режим на социалните услуги в България – въпроси и отговори”.** Книгата бе публикувана в 1000 бройки тираж и включва отговорите на 67 актуални въпроса, свързани с предоставянето

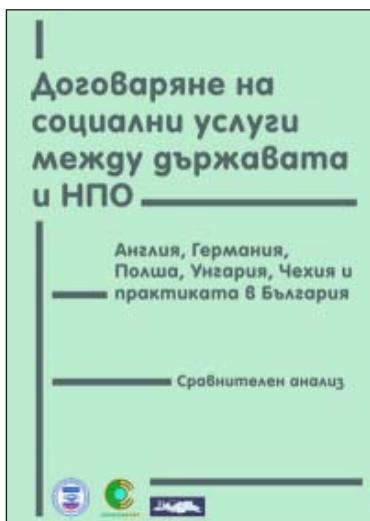
на социални услуги в България, изискванията за регистрация на доставчиците, финансирането и възможностите за договаряне на социалните услуги с нестопански организации. В изданието бяха включени основни легални дефиниции и действащите нормативни актове. Анализът е преведен на английски и публикуван на страницата на БЦНП. Изданието бе изпратено до всички общини в страна, беше разпространено и от Агенция за социално подпомагане;

- **“Договаряне на социалните услуги между държавата и НПО. Англия, Германия, Полша, Унгария, Чехия и практиката в България”.**

С помощта на чуждестранни експерти бе изследвана законодателната рамка и успешните практики в пет европейски страни. Предмет на анализа е и предоставянето на социални услуги от български неправителствени организации и взаимоотношенията с местната власт. Книгата цели да се насычи социалното договаряне от страна на държавата и местната власт и да стимулира новаторство и инициативност при разработване и провеждане на местната социална политика. Книгата бе публикувана в луксозно издание в 1000 бройки тираж;

• „**Данъчно облагане на юридически лица с нестопанска цел**“ – на ясен и достъпен език е представен данъчният режим на нестопанските организации спрямо нормативната уредба от 2004 г. Целта на изданието е да отговори на всички въпроси, свързани с данъчните задължения на нестопанските организации;

• „**Данъкът върху добавената стойност и юридическите лица с нестопанска цел**“ - книжката предлага отговори на въпроси, свързани с актуалната тема за облагането с ДДС на нестопански организации. В изданието са включени и примери за по-достъпно илюстриране на механизма на ДДС.

7. Проекти на БЦНП през 2004 г.

- Проект “Създаване на благоприятна правна среда за юридически лица с нестопанска цел – 2001–2004”

През 2004 г. приключи тригодишният проект на БЦНП с основна цел подобряване на правната и данъчна среда на юридическите лица с нестопанска цел. В резултат на проекта бяха изработени редица предложения за изменение в закони, касаещи дейността на юридическите лица с нестопанска цел. През 2000 и 2002 г. с активното участие и на БЦНП бяха приети изменения в данъчните закони, стимулиращи ЮЛНЦ и техните дарители. Бяха организирани множество обучения за ЮЛНЦ из цялата страна за повишаване на капацитета им и подобряване на правната им култура. Организирана беше и текуща стажантска програма за обучение по нестопанско право за студенти от правни факултети. Проектът беше осъществен с финансовата подкрепа на Международния център за нестопанско право и на Американската агенция за международно развитие.

През април 2004 г. беше организирана заключителна конференция в София, на която бяха поканени нестопански организации партньори на БЦНП, народни представители и служители на държавни институции, участвали под различни форми в осъществяването на дейностите по проекта;

- Проект: “Социалните услуги в България - нови възможности за развитие”

През юли 2004 г. приключи осеммесечният проект, финансиран по програма ФАР “Развитие на гражданско общество” 2001 - **“Социалните услуги в България - нови възможности за развитие”**. Основната цел на проекта бе да се развие системата на социални услуги в България и да се насърчи партньорството между нестопански организации и общини в предоставянето на социални услуги. Партньор на БЦНП в изпълнението на проекта бе Клуб “Отворено общество” - Смолян. В резултат на дейностите бе изготвена публикация за нормативната уредба на социалните услуги в България, проведоха се пет обучения по правната рамка за предоставяне на социални услуги в градовете Смолян, Видин, Кюстендил, Бургас и Стара Загора. Бе организиран конкурс за избор на доставчик на социални услуги в община Смолян. В резултат на конкурса екипът на Сдружение “Развитие 21 век” в продължение на три месеца предоставя социални услуги за лица, претърпели инсулт от Смолянския регион;

- **Проект: “Повишаване на капацитета на администрацията и НПО за делегиране/поемане на социални услуги”**

През юни 2004 г. стартира проект **“Повишаване на капацитета на администрацията и НПО за делегиране/поемане на социални услуги”**, който се изпълнява съвместно от Българския център за нестопанско право и Институт “Отворено общество” - София. Местни партньори по проекта са Клуб „Отворено общество“ – Велико Търново, и Клуб „Отворено общество“ – Русе. Проектът е едногодишен и ще приключи през май 2005 г. Проектът цели повишаване на капацитета на органите на местната власт в посока стимулиране на децентрализацията, активизиране на партньорството между НПО и общините и насърчаване на “социалното договаряне” между тях.

Очакваните резултати са свързани с укрепване на възможностите за партньорство между общинските органи и представителите на Третия сектор по отношение на децентрализацията на обществено значими сфери като социалното дело, здравеопазването, културата, образованието и др.;

- Проект: “Социално договаряне”

В партньорство с Каунтърпарт – България, БЦНП стартира програма **“Социално договаряне”**, която ще приключи през 2006 г. Програмата цели разиване на процеса на социално договаряне в общини с действащи обществени фондове и е насочена към разработване на модел за възлагане на социални услуги от местната власт на неправителствени организации. Програмата стартира в две пилотни общини - Габрово и Стара Загора, а по-късно се присъедини и община Дряново. В рамките на програмата бе организирано учебно пътуване до Полша с представители на местната власт и активни действащи НПО. Целта на пътуването бе запознаване с успешните примери за социално договаряне в една от новоприсъединилите се страни в Европейския съюз с близка до България степен на обществено-икономическо развитие.

Основна инициатива в рамките на програма **“Социално договаряне”** е настърчаване на процеса на децентрализация на социалните услуги. Екипът по програмата подпомага местните власти да реализират процеса на социално договаряне като организират конкурси, чрез които се възлага предоставянето на социални услуги на НПО. Оказана бе и подкрепа за създаването на Обществен съвет в Габрово. Проектът е финансиран от Американска агенция за международно развитие;

- Проект: **“Нови перспективи пред уязвимите групи – подобряване качеството на социалните услуги и подкрепа за социалните предприятия”**

През декември 2004 г. БЦНП стартира нов проект, финансиран от ЕС по програма ФАР „Развитие на гражданското общество” 2002, който е с продължителност 18 месеца. Проектът се изпълнява в партньорство с Фондация „Програмен и аналитичен център за европейско право”. Основната цел на проекта е преодоляването на изолацията на социално уязвимите групи, която ще бъде постигната чрез работа в две насоки:

- създаване на благоприятна среда за развитие на социални предприятия;

- създаване на механизъм за контрол на качеството при предоставяне на социални услуги.

Крайният продукт на проекта е подготвянето на пакет от законодателни мерки за подкрепа на социалните предприятия и изработване на система за контрол по спазването на стандартите за качество на социалните услуги.

Основните дейности предвиждат анализ на българската нормативна уредба по отношение на социалното приемачество и контрола за спазването на стандартите за качество на социални услуги. Ще бъде изследван и европейският опит за подкрепа на социалните предприятия и регулиране на техния правен статут, както и различни модели за контрол на качеството на социалните услуги. Това ще предостави добра експертна база за подготовката на предложенията за законодателни промени - както по отношение на социалните предприятия, така и за системата за контрол на качеството на услугите. Подготовката им ще бъде в рамките на две работни групи, които ще работят независимо една от друга;

- **Проект „Общински модел на партньорство между държавата, местната власт и НПО при децентрализация на социални услуги за правонарушители“**

В края на 2004 г. БЦНП подписа с Регионален фонд ИГА – Пазарджик, договор за съвместно изпълнение на проект, финансиран от Британското министерство за международно развитие за създаване на модел на социално договаряне между държавата, местната власт и неправителствени организации при представяне на специализирани услуги на правонарушители. Предстои експерти на БЦНП да подгответ проучване на възможностите за финансиране и децентрализация на социални услуги за тази специална целева група – правонарушителите.

Финансов отчет

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ към 31 декември 2004 г.

Български център за нестопанско право

	Текуща година	Предходна година
	сума в лева	сума в лева
ПРИХОДИ		
1. Приходи от учредяване	0,00	0,00
2. Приходи от финансирания	169 072,56	131 287,62
3. Приходи от дарения	1999,50	0,00
4. Приходи от стопанска дейност	20 357,88	13 471,82
5. Приходи от валутни операции	1294,81	818,83
6. Приходи от лихви	119,89	109,11
7. Приходи за бъдещи периоди	0,00	0,00
Всичко приходи	192 844,64	145 687,38
РАЗХОДИ		
1.Разходи по учредяване	0,00	0,00
2.Разходи по финансирана дейност	170 390,48	131 287,62
3.Разходи по стопанска дейност	5871,99	1215,79
4.Разходи по валутни операции	924,54	6303,36
5.Други финансови разходи	681,58	812,45
6.Разходи за данъци	2824	2880,17
Всичко разходи	180 692,59	142 499,39
ОСТАТЪК ЗА СЛЕДВАЩ ПЕРИОД	121 52,05	3187,99

БАЛАНС
на Българския център за нестопанско право
към 31 декември 2004 г.

	Текуща година	Предходна година
	сума в лева	сума в лева
АКТИВИ		
Дълготрайни активи		
1. Материални дълготрайни активи	4664,3	8805,53
2. Нематериални дълготрайни активи	1162,55	3152,68
3. Дълготраен финансов актив	841,43	
Всичко дълготрайни активи	6668,28	11958,21
Краткотрайни активи		
1. Парични средства в брой	390,47	77,05
2. Парични средства в банкови сметки	73 075,67	62 211,75
3. Предоставени депозити	0,00	156,00
4. Вземания	57,01	38,60
5. Разходи за бъдещи периоди	4965,81	5476,35
Всичко краткотрайни активи	78 488,96	67 959,75
Всичко активи	85 157,24	79 917,96
ПАСИВИ		
1. Задължения към бюджета	570,98	1577,49
2. Задължения към социално осигуряване	54,88	93,00
3. Задължения към персонала	0	0,03
4. Задължения към доставчици	2,93	3,93
5. Други краткосрочни задължения	0,00	0,00
6. Финансирания	54 336,14	42 455,32
Всичко задължения	54 964,93	44129,77
Приходи за бъдещи периоди	0,00	0,00
Всичко пасиви	54 964,93	44129,77
Нетна стойност на активите	30 192,31	35 788,19
в т.ч.		
Капитал в дълготрайни активи	3978,92	12187,25
Резерви	26 213,39	23 600,94
Общо	30 192,31	35 788,19

Кой кой е?

Структура и управление

Настоятелство

Стефан Клингелхофър - Председател

Вяра Мукова - Тонева

Радост Тофтисова – до януари 2005 г.

Иво Христов – от януари 2005 г.

Дейвид Мур

Любен Панов – Директор на БЦНП, член по право

Директор

Любен Панов

Екип

Любен Панов - директор

Тони Димов – правен консултант

Надя Шабани – правен консултант

Мариета Димитрова – правен консултант

Андириана Петрова – юрисконсулт

Мира Иванова - счетоводител

**БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА
НЕСТОПАНСКО ПРАВО**

**ГОДИШЕН ОТЧЕТ
2004**